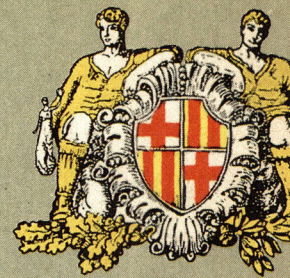
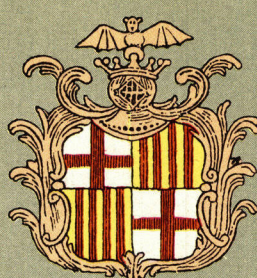
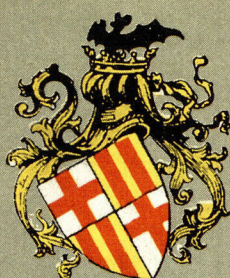
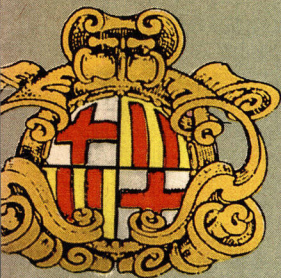
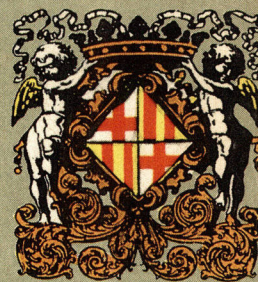
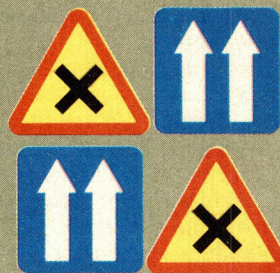
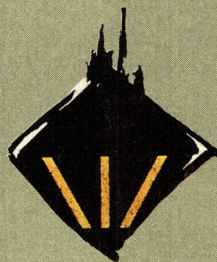
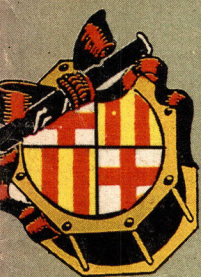
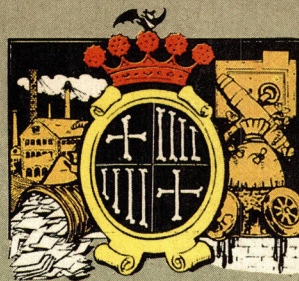

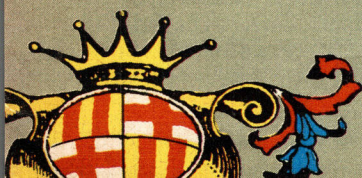
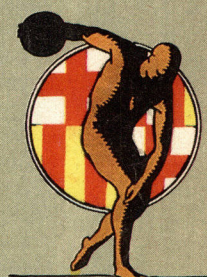
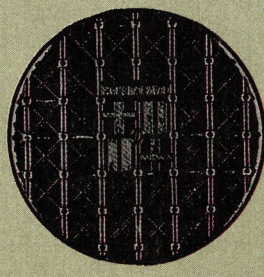
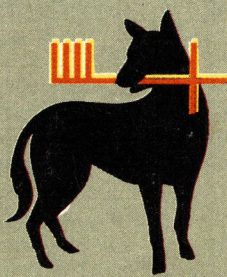
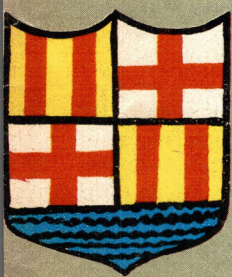
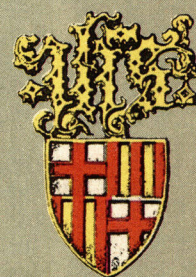
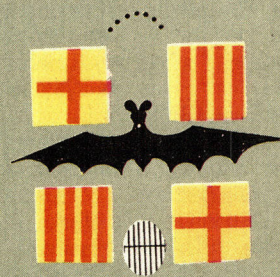
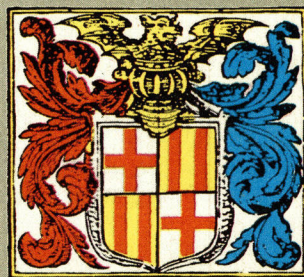
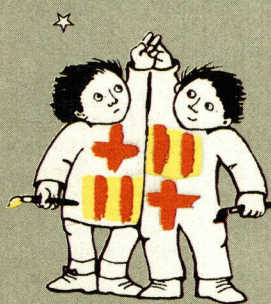
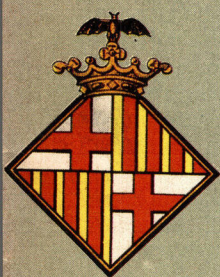
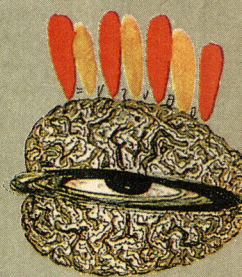
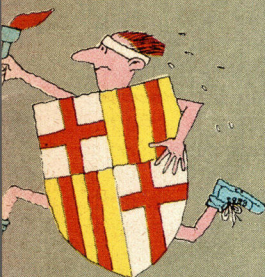

Número 56
3 d'abril de 1988
Any 197
Director:
Enric Sopena

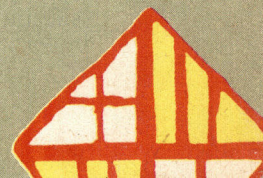

Els escuts del Diari de Barcelona

Dissabte, 14 de març de 1987
Dilluns, 14 de març de 1988

Aquest suplement
es ven de manera conjunta
i inseparable amb
l'exemplar del diumenge
del Diari de Barcelona

Els escuts del Diari de Barcelona

El somni de l'eterna joventut és substancial amb la ment humana. Ara, però, aquest desig engendrador de tragèdies apassionades plana també sobre la cultura de la imatge. En efecte, el sector d'imatge d'Identitat Corporativa pateix com cap altre la virulència d'una lluita aferrissada contra el temps i l'envelliment prematur.

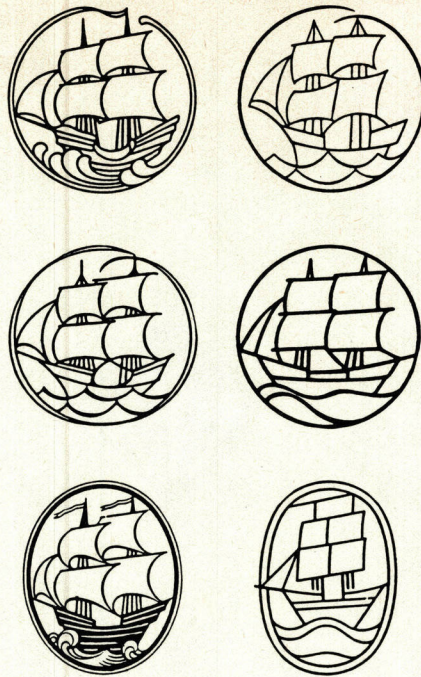
Fa poc temps, quan una empresa o entitat sol·licitava a un dissenyador la creació d'una imatge d'identitat, l'expectativa de vida de la nova forma no tenia, en principi, més limitacions que la qualitat del disseny i el posterior grau d'implantació que assolís entre els usuaris o consumidors. En oposició, circulava la idea que les imatges que no aguantarien els sotrats d'uns temps competitius sotmesos a una exagerada pressió perceptiva serien, precisament, les que no havien posat llur identitat en mans dels professionals del disseny.

Just ara que la pràctica de dissenyar imatges d'identitat s'havia normalitzat entre nosaltres, comença a divulgar-se un diagnòstic tècnic que ens ve —un cop més— dels Estats Units, segons el qual s'estableix l'envelliment d'aquests tipus de dissenys als deu anys, si fa no fa, de la seva creació.

Tant se val que en la selecció i construcció de les formes d'identitat hi hagin esmerçat esforços professionals de categoria o instruments d'alta tecnologia —com ara els ordinadors—, i tant se val que hagin escollit acuradament l'opció final entre milers i milers de propostes.

El cas és que la vida dels dissenys és curta i, per tant, el somni de l'eterna joventut torna a prendre consistència a l'hora de projectar una imatge d'identitat, davant la tragèdia de fer-se vella al cap d'una dècada. Una primera mesura per tal de retardar l'envelliment de les formes és aplicar regularment una política de restauració —una mena de cirurgia estètica— a què es sotmeten resignadament les grans multinacionals com Coca-Cola, IBM o Ford.

Tanmateix, hi ha precedents d'aquestes pràctiques encarades a aguantar la mirada certament corrosiva de la societat de consum. En efecte, hi ha el cas de la prestigiosa editora alemanya Insel, que l'any 1899 va fer dissenyar el símbol al cèlebre arquitecte Peter Behrens, autor de la primera imatge d'identitat corporativa global (arquitectònica, industrial i gràfica) de l'edat contemporània: la d'AEG. Malgrat la qualitat formal de la peça, vuit anys més tard Insel va posar en circulació una nova versió, obra d'Eric Gill, pioner de la tipografia moderna a Anglaterra i excel·lent gravador. Poc després, l'any 1911, un altre especialista de disseny tipogràfic, Emil Rudolf Weiss (dissenyador del tipus Weiss) incorpora a la llista la seva particular versió, la qual, tres anys després, és substituïda per la que va fer Walter Tie-
mann, un professor i dissenyador

Símbols d'identitat corporativa d'Insel Verlag, de 1898 als nostres dies

d'anomenada (el qual va tenir com a deïxeble un insigne barceloní: el futur editor Gustau Gili). Aquesta imatge va durar més que les altres, fins que l'any 1930 Jan Tschichold, un dels grans renovadors de la tipografia i la compaginació de llibres clou l'epopeia de la identitat canviant d'Insel Verlag amb dues versions simultànies.

Sortosament, avui les col·leccions d'Insel que edita Unsel Shurkamp a Frankfurt mantenen l'emblema dissenyat fa més de setanta anys per un dels mestres de l'editor Gili. Com a la regió soviètica de Geòrgia, hi ha *vells* que duen la joventut a la sang.

La identitat de les identitats

En aquestes circumstàncies amenaçadores per a la llarga vida d'un símbol d'identitat, ara fa un any va aparèixer de nou el **Diari de Barcelona**, degà de la premsa continental europea.

Un aspecte indefugible del disseny de la capçalera ha estat l'escut que fa de símbol del diari des l'any 1792. El problema més difícil de resoldre no ha estat el de la cirurgia estètica, tot i que és certament delicat intentar canviar la fessomia d'algú després de dues centúries. El més greu ha estat que el conjunt de símbols que formen la imatge, llevat de les creus i les barres, s'havien fet més vells que el grafisme general, especialment el rat penat i l'elm, que feia molts anys que s'havien esborrat de l'emblema oficial de l'Ajuntament de Barcelona.

D'altra banda, l'escut havia presentat, al llarg dels cent noranta-cinc anys de vida del diari, algunes novetats estilístiques, que es van produir els anys

1814, 1823 (dues versions), 1824, 1825, 1856, 1893 i 1942. Vam remenar tots els escuts de l'Ajuntament que ens van caure a les mans gràcies a una sèrie d'ajuts que cal agrair, especialment, a Graziellà Costa, Jesús Marcos, Rafael Borràs, Ricard Giralt Miracle i Josep Sarsanedas, i això ens va fer adonar que, del segle XV ençà, l'emblema oficial de la Casa de la Ciutat havia canviat infinitat de vegades.

D'alguna manera, *tots* eren l'escut de Barcelona i *cap* ho era de debò. A la fi, vam optar per la solució salomònica que heu pogut comprovar al llarg dels darrers tres-cents seixanta-cinc dies: si el símbol del diari és (o fou) l'escut de la ciutat de Barcelona, qualsevol escut de la ciutat és, potencialment, el símbol d'identitat del **Diari de Barcelona**.

Tot i que és tan senzill d'exposar com un principi filosòfic, una teoria matemàtica o bé un dogma religiós, resulta igualment enrevessat de fer-ho entendre. Millor relacionar-ho amb el popular lema que l'escriptor Alexandre Dumas va encunyar per definir la complexa quaternitat dels Tres Mosqueters: "Un per a tots i tots per a un".

Des d'un punt de vista pragmàtic, però, la localització de tres-cents seixanta-cinc escuts diferents significa una càrrega massa feixuga que depassa a bastament les possibilitats d'un dissenyador i fins i tot les d'una estructura periodística nova, amb d'altres obligacions i devocions. En la tasca de recerca d'escuts hi ha participat desinteressadament una llarguíssima llista de ciutadans singulars que han fet seu, indirectament, el projecte, i als quals havíem d'agrar públicament llur ajut en la consecució d'un objectiu que, sense ells, hauria estat certament impossible d'assolir.

Prop de cent cinquanta col·laboracions

Per tal de fer costat al lema *tradició i modernitat* amb què el **Diari de Barcelona** va definir l'etapa que encetava el 14 de març de 1987, calia trobar un complement contemporani als símbols tradicionals que remenàvem als arxius i col·leccions. L'escut de la ciutat, malauradament, no formava part dels repertoris temàtics dels dissenyadors, il·lustradors i artistes en general, més que d'una manera excepcional.

Així, doncs, l'alternativa exigia, necessàriament, la invitació a fer-ne de nous, i val a dir que aquesta gestió, en teoria incerta, ha estat la més fàcil i gratificadora de tota la campanya.

Parlem, per començar, dels artistes: pintors, escultors i arquitectes. El primer a sortir, gràcies a una felicitat coincidència, és obra d'Antoni Tàpies: l'artista en tenia un de fet i el va cedir per iniciar la publicació sistemàtica, tots els diumenges, d'un escut signat per un dels nostres artistes plàstics.

Amb la participació de Joan Brossa (19 d'abril), Modest Cuixart (13 de desembre) i Joan Josep Tharrats (9 d'agost), quedava relativament comple-

tada la representació del grup avant-guardista català que formà, un temps, el Dau al Set.

Sense que hom pugui parlar d'escoles o tendències, hi són presents noms d'una projecció internacional evident: Albert Ràfols Casamada (3 de maig), Josep Guinovart (25 d'octubre), Josep Grau-Garriga (21 de juny) i Joan Hernández Pijoan (19 de juliol), al costat de Daniel Argimon (17 de gener), Maria Girona (12 de juliol), Esther Boix (13 de setembre), Francesc Todó (7 de juny), Jordi Vila Rufas (24 de gener) i Agustí Español Viñas (6 de març). Un altre grup d'artistes que formen l'avançada del moviment figuratiu que ha fet de pont entre l'informalisme i la neofiguració actual hi són representats per Robert Llimós (22 de novembre), Francesc Artigau (2 d'agost), Rafael Bartolozzi (1 de novembre) i Eduard Aranz Bravo (6 de desembre).

D'una més dubtosa filiació estilística són, tal vegada, els qui representen artistes inquiets i versàtils com Àngel Jové (cinema, interiorisme, grafisme) (14 de juny), Sílvia Gubern (21 de febrer) i Antoni Miralda (11 d'octubre), inventor i promotor d'una altra manera de fer art.

D'altres noms d'aquesta generació, si fa no fa, i amb una sòlida presència al mercat i la crítica de l'art, són Joan Pere Viladecans (24 de maig), el viatger Frederic Amat (26 de juliol) o Zush (30 d'agost). Representants de moviments històrics, com ara l'art conceptual, amb obres d'Antoni Llena (20 de setembre) i Jordi Pablo (28 de febrer), o bé l'art cinètic amb la de Jordi Pericot (6 de setembre).

I els més joves, com el rutilant Miquel Barceló (29 de novembre), Pep Duran (23 d'agost), Perejaume (4 d'octubre) i Perico Pastor (25 de juny).

Una col·laboració molt valuosa, pel que té també de testimonial, és la d'Antonio Clavé (27 de setembre), que fou possible gràcies a la constància del seu marxant Miquel Gaspar.

Al costat de tots ells es combinen, en un mosaic necessàriament fragmentat, algunes obres d'artistes clàssics, des del gòtic Lluís Dalmau (17 de març) als noucentistes Xavier Nogués (22 de març) i Feliu Elias (10 de gener), o a l'afortunada troballa d'una peça gràfica de Joan Miró (18 d'octubre) relativament escaient al tema i que ens va facilitar Rosa Maria Malet.

Per cloure aquesta àrea destaquem la col·laboració d'artistes no catalans, com és el cas d'Erwin Bechtold (8 de novembre), Baruj Salinas (27 de desembre) i Eduardo Arroyo (31 de gener), i l'emotiva presència de l'únic estranger: l'artista italià Bruno Munari, tot un exemple d'avantguardisme gràfic a qui va plaure molt i molt la proposta d'un diari que buscava en les identitats dels altres la seva pròpia.

Una reduïda presència d'escultors, encapçalats per l'artista base Eduardo Chillida (3 de gener) a qui agraïm especialment la col·laboració, Sergi Aguilar

Caricatura d'El Brusi, per Manuel Moliné, publicada l'any 1854 a la Guia satírica de Barcelona (arxiu Jordi Pablo)

(10 de maig), Susana Solano (16 d'agost) i Jaume Plensa (5 de juliol), fan coixí a una obra de Josep Maria Subirachs (29 de març) procedent d'una època llunyana en què va fer diversos escuts per a edificis i construccions de la ciutat, i a una obra entranyable feta de nou per Frederic Marés (31 de maig) al seu estudi del Museu Marés.

Uns pocs arquitectes fan companyia a la llicència que ens vam permetre en manipular un escut que Lluís Domènech i Montaner va dissenyar pel diari *La Veu de Catalunya* l'any 1899 (5 d'abril): Manuel de Solà-Morales (20 de desembre), autor del projecte del Moll de la Fusta i d'un escut que decora unes de les jardineres del passeig; Juan Navarro Baldeweg (14 de febrer), un arquitecte establert a Madrid que combina l'arquitectura amb la pintura. I una col·laboració inesperada; Daniel Giralt Miracle, crític d'art i moltes altres coses, sorprèn amb un dibuix original (13 de març).

Il·lustradors i dissenyadors

Tots els dijous de l'any, la capçalera del diari presenta un escut (o millor, un símbol) dibuixat per un il·lustrador català d'ara o abans. En aquesta especialitat ha estat més fàcil trobar obres d'insignes dibuixants de la nostra història, tot i la frustració de no trobar-ne cap d'Apel·les Mestres, Junceda, Opisso, Cornet o Llaverias. Tot i les mancances, hi són presents: Josep Lluís Pellicer (18 d'agost), Josep Carles Ferrer Picarol (17 de desembre), Manuel Moliné (29 d'octubre), Alexandre de Riquer (18 de juny), Josep Triadó (21 de juliol), Lluís Labarta (14 de gener) i 30

de maig, amb un dibuix que utilitza com a símbol el Saló d'Antiquaris), Llorenç Brunet (9 de febrer), Apa (que apareix com a Feliu Elias, entre els pintors) (10 de gener), Joaquim Renart (10 de desembre), Joan Vila d'Ivori (30 d'abril, amb un escut original amb les quatre barres que ens hem permès, també, manipular lleugerament), Josep Aragay (16 d'abril, 14 de novembre i 1 de desembre), Francesc Labarta (3 de setembre), Josep Obiols (14 de maig) i Lola Anglada (4 de febrer).

Hi ha també una curiositat històrica amb la troballa d'un il·lustrador holandès, Anton Van den Wyngaerde (26 de novembre), que l'any 1563 va dibuixar un escut que encapçalava unes vistes de la Ciutat Comtal.

Després, els notables gravadors xil·lògrafs Enric C. Ricart (19 de març) i Antoni Ollé Pinell (28 de juny), amb Mercè Llimona (7 de gener), Núria Llimona (7 de maig) i Aurora Altisent (24 de setembre).

Tres grans blocs apleguen il·lustradors procedents de la premsa gràfica, la historieta i la il·lustració de llibres infantils. En el primer bloc, hi figuren Francesc Vila Rufas, *Cesc*, (11 de febrer), Núria Pompeia (16 de juliol) i Isa Feu (28 de gener), tots tres col·laboradors del **Diari de Barcelona**, juntament amb Fernando Krahn (17 de setembre) i Jaume Perich (per sortir).

En el segon bloc hi participen: Josep M. Madorell (31 de desembre), Picanyol (3 de desembre), Roger Subirachs (8 d'octubre), Max (25 de febrer), Guillem Cifré (5 de setembre), Gallardo (2 de juliol) i Montesol (28 de maig), aquest darrer col·laborador, també del diari. Amb formació inicial de dibuixants d'historietes, comptem-hi també Javier Mariscal (12 de novembre, i ara "més conegut que mai") i Joma (9 de juliol), col·laborador habitual en aquestes pàgines dominicals.

En el tercer bloc figuren: Carme Solé Vendrell (11 de juny), un ferm valor de la il·lustració catalana, al costat d'algunes professionals clàssiques, com ara Pilarín Bayés (22 d'octubre), Maria Rius (19 de novembre), Fina Rifà (23 de juliol) i d'altres: Roser Capdevila (27 d'agost), Lluïsa Jover (15 d'octubre), Asun Esteban (20 d'agost), Pavla Reznickova (10 de desembre) i Lluïsa (18 de febrer).

En l'àmbit del disseny gràfic, la participació ha estat extensa i intensa. Qui més qui menys, ha decidit enviar un autèntic símbol gràfic (hi ha qui en diu logotip) amb tots els ets i uts tècnics i professionals. En aquest primer cas es troben les signatures d'alguns col·legues de mèrit: Josep M. Trias (12 de maig), el guanyador del logotip Barcelona'92, Peret (26 de maig), Carlos Rolando (13 de setembre), els equips Salvador Saura / Ramon Torrente (1 de març) i Josep M. Mir (2 de febrer) i Joaquim Nolla (1 de setembre), Alfons Sostres (27 d'octubre), Neus Grabulosa i Rosa Mundet, de l'equip de disseny gràfic de TV3 (14 de juliol), Ricard

Badia (3 d'octubre), Ricardo Rousselot (30 de juny), Mario Eskenazi (22 de setembre), Arcadi Moradell (10 de novembre) i Josep M. Vallbona (17 de novembre), i els dissenyadors que combinen, de fa anys, la professió amb la pedagogia: Amèrica Sánchez (24 de març) que hi participa amb un escut municipal que "Ajuntament va desestimar al seu dia, Toni Miserachs (22 de desembre), Claret Serrahima (29 de desembre), Enric Huguet (19 de maig) amb una obra procedent d'un cartell per a la Fira de Barcelona de l'any 1967 i Victor Vilaseca (8 de desembre).

D'altres, procedents d'associacions professionals, com ara Albert Isern (23 de juny), president d'ADGFAD des de fa setze anys, i Pere Duran (5 de gener) membre de l'actual junta directiva; companys més vinculats a les agències de publicitat, com és el cas de Pepino García (16 de febrer) autor amb l'agència RCP del popular símbol gràfic *Barcelona, més que mai*; dissenyadors independents que treballen o han treballat per a l'Ajuntament (una premissa que feia suposar que podrien resoldre amb facilitat la invitació), com ara els equips Sarsanedas / Azcunce (20 d'octubre), Pilar Villauendas / Josep Ramon Gómez (26 de gener) o Loni Geest / Tone Höverstad (23 de febrer); independents amb una llarga experiència professional, com ara Onèssim Colavidas (12 de gener) o Francesc Guitart (16 de juny), el qual manté harmoniosament un peu al disseny gràfic i un altre a la pintura i el gravat.

Un dandi del grafisme editorial i un de la nit barcelonina, és a dir, respectivament, Jaume Vallcorba Plana (15 de setembre) i Xavier Olivé (8 de març), un grup modern a l'estil de l'italià Memphis, representat per Luís Morillas (31 de març), i una mostra significativa del millor disseny gràfic madrileny amb Alberto Corazón (4 d'agost), José M. Cruz Novillo (6 de setembre), Daniel Gil (10 de març) i Roberto Turégano (25 d'agost).

Alguns dels membres fundadors de la molt honorable Agrupació de Grafistes FAD (avui ADGFAD), amb Josep Pla Narbona (31 de març), Amand Domènech (28 de juliol), l'esmentat Enric Huguet, Tomàs Vellvé (1 de desembre), l'equip Ramon Ribas / Pere Creus (2 de juny) i un soci d'honor d'excepció: Josep Artigas (5 de maig), tots ells amb escuts manllevats d'antigues obres.

Al costat, algunes firmes que per diverses raons representen avui institucions del nostre disseny gràfic: el mestre Ricard Giralt Miracle (17 de març), Jordi Fornas, creador de l'estil gràfic catalanista dels anys seixanta (11 d'agost), Miguel Pedraza (19 de gener), la mà cal·ligràfica dels anys quaranta, Carles Fontseré, un veterà institucionalitzat de la Guerra Civil Espanyola (8 de setembre), Enric Crous Vidal (9 de juny), un gegant del disseny tipogràfic exiliat a França i un representant del

disseny "d'abans de la guerra" amb Evarist Mora (29 de setembre), que ens va fer l'honor de dibuixar un escut nou de trinca pocs mesos abans de deixar-nos, el desembre passat. A la fi —ja era hora— hem aconseguit la presència del Cap de Disseny del diari, Josep Babiloni (29 de març).

Escuts de tota mena: municipals, publicitaris, editorials...

La resta dels dies de la setmana hem anat distribuint els escuts entre els municipals (divendres), els d'empreses industrials i establiments comercials que han utilitzat l'escut de la ciutat en llurs símbols d'identitat (dissabte), els escuts que figuren en algunes capçaleres del mateix **Diari de Barcelona** i d'altres publicacions periòdiques catalanes, a les portades d'alguns llibres i marques d'impressors (dimecres), i una mena de calaix de sastre amb què hem omplert, puntualment, el dilluns.

Per aquests apartats desfilen escuts anecdòtics i emotius, com per exemple, els que figuraven en els segells de la Constitució de la Mancomunitat (5 d'octubre), el de la Diada de la Llengua Catalana (14 de desembre), el del *Foyer* francès antifeixista (28 de setembre), el commemoratiu de la inauguració del monument a mossèn Cinto Verdaguer (30 de novembre) i Internacional de Barcelona (31 d'agost), el de la Universitat Autònoma de 1935 (25 de maig), o bé les entranyables targetes de Nadal dels *serenos* i vigilants (16 de març, 4 de maig, 18 de maig i 12 d'octubre), etc.

D'altres, pintorescs o estrafolaris, com el de la barreteria Prats (28 de març), propietat del promotor de l'art d'avantguarda a Catalunya, la barcelonina Sastreria Comas (11 d'abril), els billars Soler (16 de maig), la pastisseria Esteve Riera (28 de novembre), Ràdio Barcelona (5 de desembre), el Foment de la Sardana (12 de desembre), els fotògrafs Napoleón (18 de juliol), la fàbrica de papers Guarro (4 d'abril i 23 de maig), els productes tèxtils (20 de juny, 4 de juliol, 22 d'agost, 12 de setembre i 6 de febrer), destil·leries (1 d'agost, 15 d'agost i 21 de novembre), o alimentació, amb xocolates (10 de setembre), arròs (3 de setembre), sucre (9 de maig), oli (16 de gener), paper de fumar (30 de gener) i fins i tot paper higiènic (27 de juny).

Alguns impressors catalans utilitzaren l'escut de la ciutat en llurs símbols o marques, com per exemple Llorenç Déu al 1626 (24 de juny), P. Lacavallerie al 1929 (20 de maig), Esteve Liberós al 1630 (23 de desembre), Sebastià i Jaume Mathevat al 1633 (5 d'agost), J. Andreu al 1679 (10 de febrer) o la saga dels Comellas al 1684 (8 d'abril), i també algunes publicacions, com ara el cèlebre *Nandu* (30 de setembre), *Lo Nunci* (29 de juliol), *La Rondalla* (2 de desembre) o *La Vespa* (1 d'abril), o bé societats turístiques encisadores, com la Societat d'Atracció de Forasters (25 de març i 15 de juliol).

Els escuts pròpiament municipals,

és a dir, utilitzats per l'Ajuntament al llarg de la història, s'obren amb un d'heràldic de 1436 (11 de setembre), un que reproduceix el de la façana del carrer de la Ciutat del segle XV (1 de maig), una versió del segle XVIII (14 d'abril), el que figurava el Plànol i Projecte de l'Eixample d'Ildefons Cerdà l'any 1856 (7 d'agost) i d'altres curiositats, com ara el *Desvío de la riera de Malla i demás torrentes del Llano de Barcelona* (12 de febrer), el de la Guardia Urbana (19 de juny), el de les tapes del clauveram (22 de maig i 27 de novembre), el de la neteja domiciliària (5 de setembre), el d'un billet de banc del temps de la Segona República (3 d'abril), el de l'Olimpiada Popular de 1936 (21 d'agost), etc.

Una campanya exitosa, amb torna

En aquesta publicació, on es presenten tots els escuts que han encapçalat el **Diari de Barcelona** en aquest primer any, hi manquen, dissortadament, tots els que espontàniament han enviat una colla de lectors, grans i menuts, que s'han sentit cridats a participar en aquest projecte insòlit i col·lectiu.

Els escuts sempre fascinants dels infants, alguns fets amb ordinador, escuts de professionals del disseny de diverses comarques de Catalunya, oferiments inesperats i colpadors com ara el del pintor Jaume Rocamora, de Tortosa, pintor constructivista des de fa 25 anys, etc. Una mena de reraguarda que ha fet coixí a una iniciativa que ha assolit, al llarg de l'any, una considerable consistència i una indubtable simpatia per part dels usuaris, constants i inconstants, d'aquest diari.

Hem d'acceptar i acceptem, amb totes les conseqüències, el fet que el **Diari de Barcelona** ha anat molt més enllà, en la qüestió de la previsió en el desgast dels símbols d'identitat, d'Insel Verlag i Coca-Cola, i possiblement més enllà del que s'ha fet fins ara al món en el sector de la informació impresa.

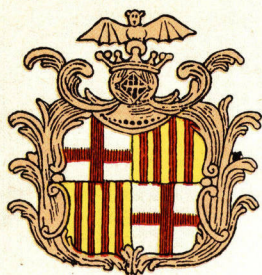
En certa manera, podem considerar que un diari neix i mor cada 24 hores. Així també, el símbol d'identitat acompanya cada dia aquest trànsit renovat i simbòlic, on rau una de les grandeses d'aquesta forma de comunicació social.

Enric Satué
Dissenyador gràfic

Dissabte

Diumenge

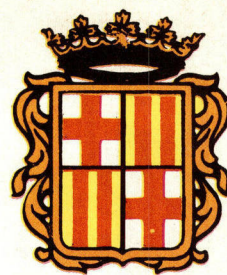
Dilluns

Diari de Barcelona, 1792

Antoni Tàpies, 1971

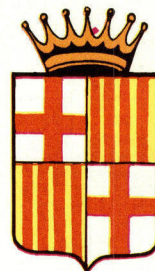
Targeta nadalenca "El sereno", 1968

Cooperativa del Taxi

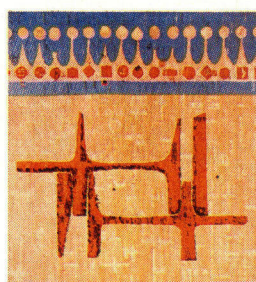
Xavier Nogués, 1920

Postal de J. Venini

Barreteria Prats

Josep M. Subirachs, 1960

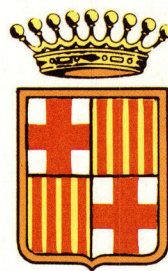
Targeta Fira de Mostres

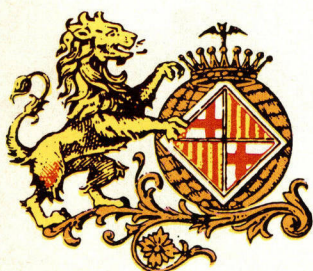
Fàbrica de paper Ll. G. C., segle XIX

Lluís Domènech i Montaner, 1899

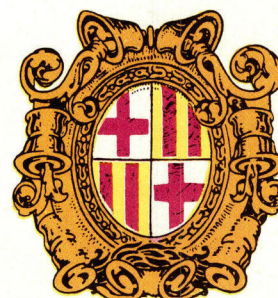
Targeta nadalenca "El vigilante"

Comas i Cia.

Joan Brossa, 1970

Vullbena, 1920

Dimarts

Dimecres

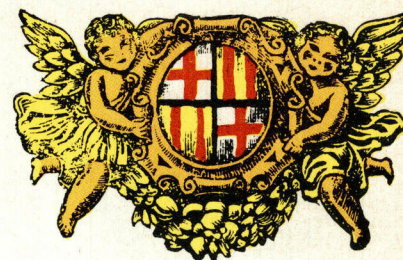
Dijous

Ricard Giralt Miracle, 1967

Diari de Barcelona, 1893

Enric Ricart, 1926

América Sánchez, 1980

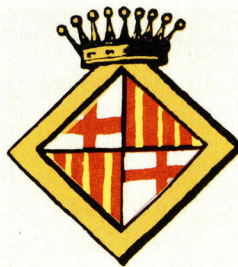
Societat Atracció de Forasters, 1922

Lluís Mallol, 1929

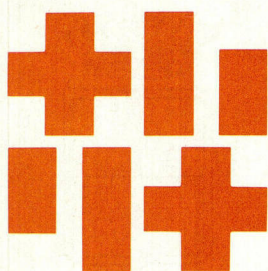
Josep Pla Narbona, 1965

La Vespa, 1882

Ramon Rigol, 1928

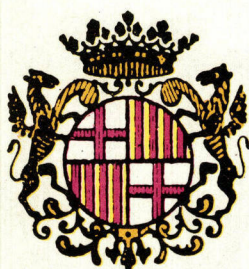
Escola Massana, cinquè curs de disseny, 1981

Impremta Comellas, 1684

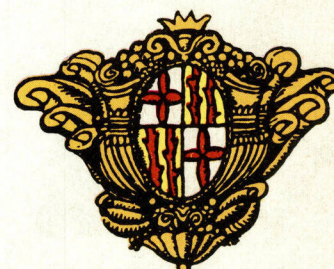
Joaquim Figuerola, 1911

Escut municipal segons versió del segle XVIII

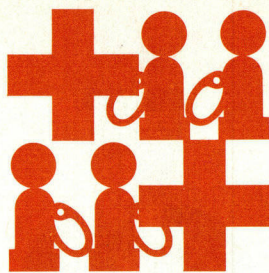
Edició de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad, 1974

Josep Aragay, 1919

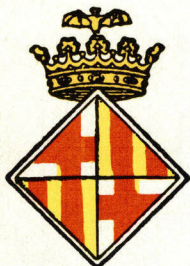
Escut oficial de l'Ajuntament, 1984

Gasolinera L'Arrabassada, 1967

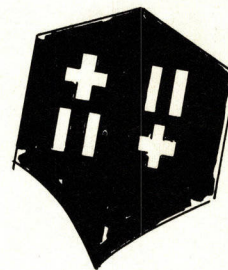
Albert Ràfols Casamada, 1987

Escut municipal, 1964

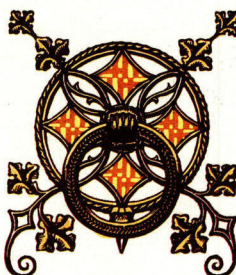
Targeta postal El Escudo de Oro, 1985

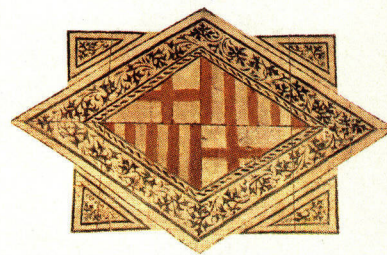
Sergi Aguilar, 1987

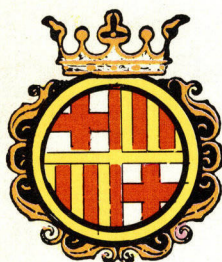
Escut municipal d'un bitllet de banc, 1938

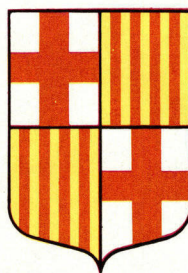
Ramon Gabernet, llibreter, 1987

Lluís Dalmau, segle XVII

Escut municipal noucentista

Bossa de sucre, 1980

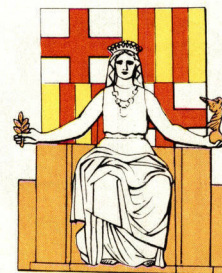
Joan Pere Viladecans, 1987

Escut municipal, segle XV

Billars Soler, 1904

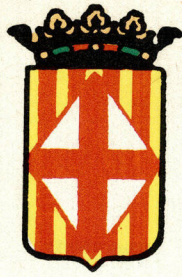

Frederic Marés, 1987

Dilluns

Dimarts

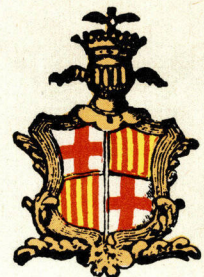
Dimecres

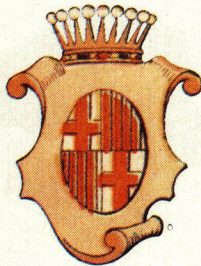
Universitat de Barcelona, 1965

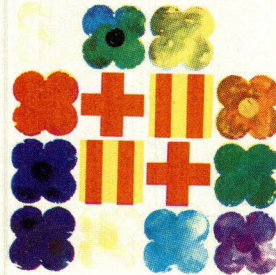
Enric Satué, 1987

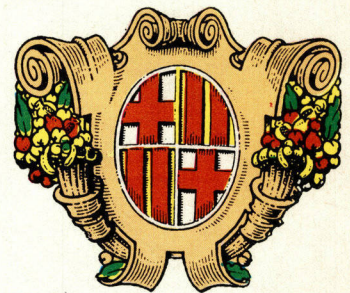
Diari de Barcelona, 1823

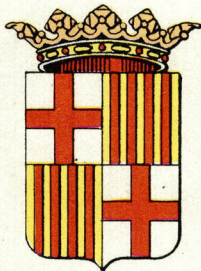
Targeta nadalenca "El sereno", 1927

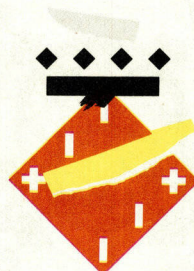
Josep Artigas, 1968

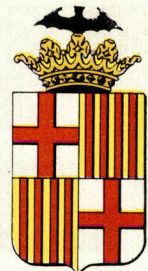
Quadern escolar noucentista

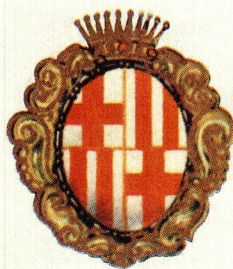
Segell de correus, 1962

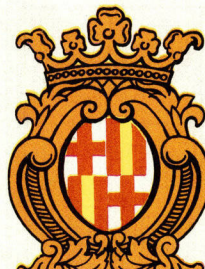
Josep M. Trias, 1987

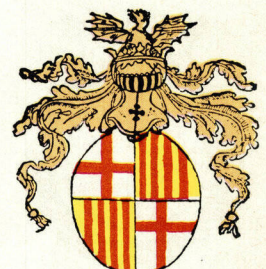
Enciclopèdia Il·lustrada Seguí

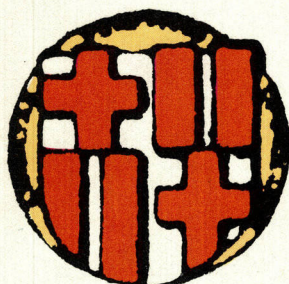
Targeta nadalenca "El vigilante", 1944

Enric Huguet, 1957

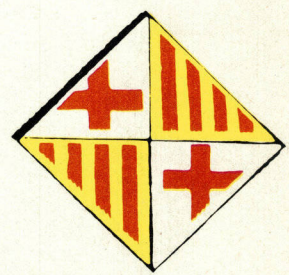
Impremta P. Lacavalleria, 1629

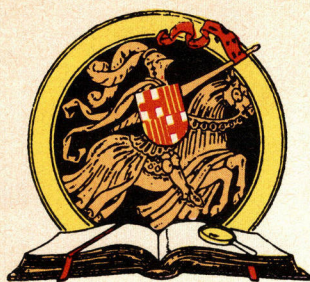
Universitat Autònoma de Barcelona, 1935

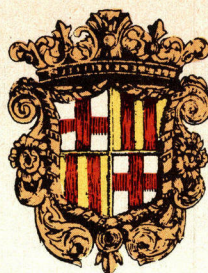
Peret, 1987

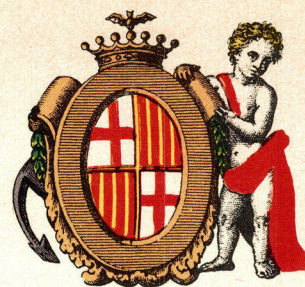
La Il·lustració Catalana, 1880

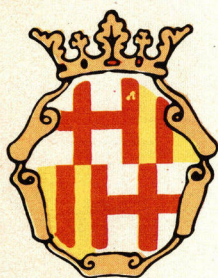
Associació de Bibliòfils

Escut municipal, 1945

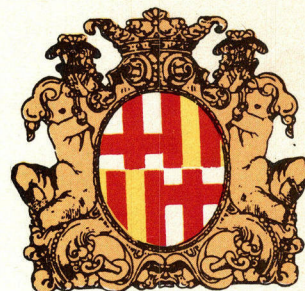
Fàbrica de paper Josep Guarro, segle XIX

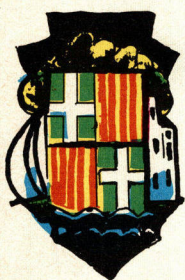
Joan Vila D'Ivori, 1911

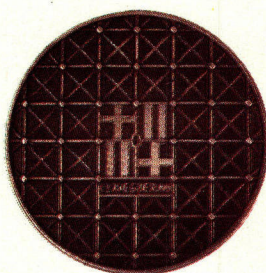
Escut municipal, 1950

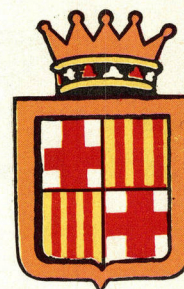
Saló d'Antiquaris, 1987

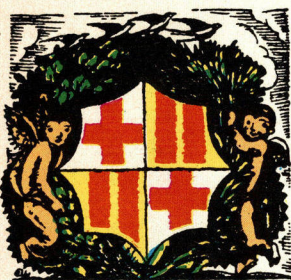
Núria Llimona, 1987

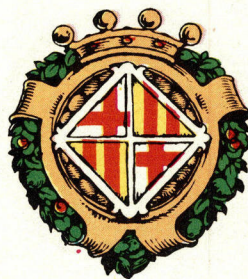
Escut municipal/Clavegueram

Paper de fumar F. Roca, 1870

Josep Obiols, 1922

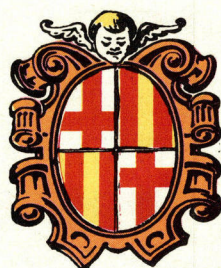
Escut municipal, 1922

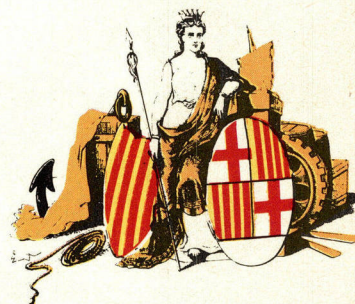
Fotogravats Condal

Josep Planella, segle XIX

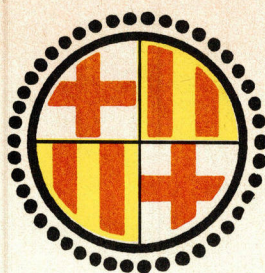
Gaseta Municipal, 1915

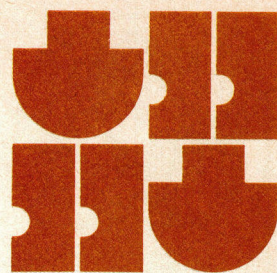
Fàbrica de Catarineu i Cia., segle XIX

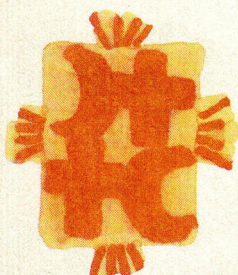
Francesc Todó, 1987

Fons arxiu I.M.H.B.

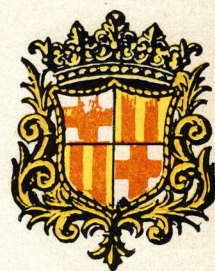
Ramon Ribas/ Pere Creus, 1969

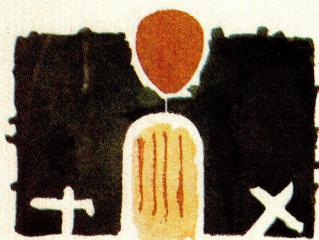
Angel Jové, 1987

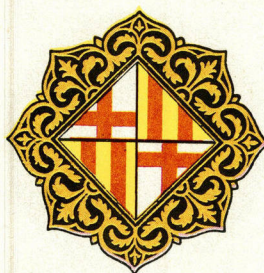
Fons arxiu I.M.H.B.

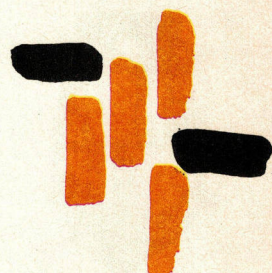
Enric Crous Vidal, 1945

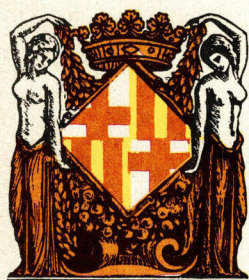
Josep Grau Garriga, 1987

Segell municipal, 1900

Francesc Guitart, 1987

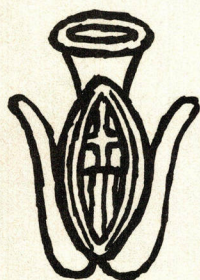
Antoni Ollé Pinell, 1919

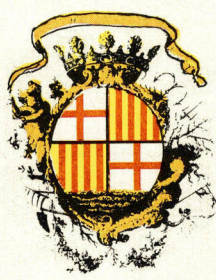
Prova de xilografia

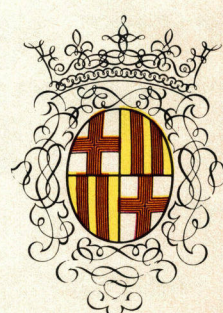
Albert Isern, 1987

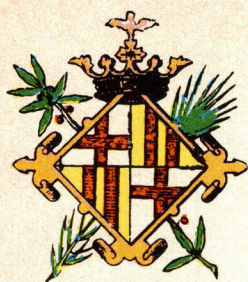
Jaume Plensa, 1987

Els tres Cossos del Comerç, segle XVIII

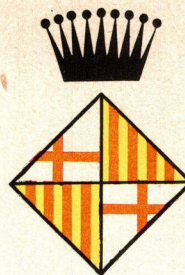
Ricardo Rousselot, 1987

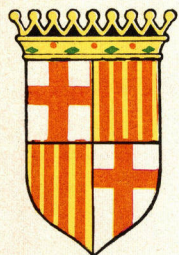
Anuari Estadístic, 1902

Montesol, 1987

Escut municipal. Servei topogràfic

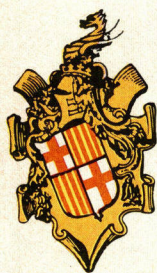
Guia urbana, 1971

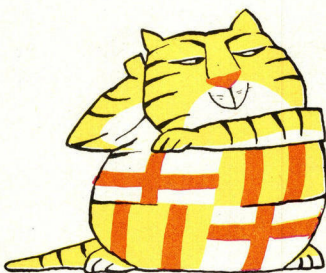
Ramon Batlle, 1945

Guàrdia Urbana

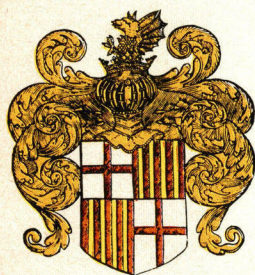
Segell municipal

Carme Solé Vendrell, 1987

Escut municipal, 1896

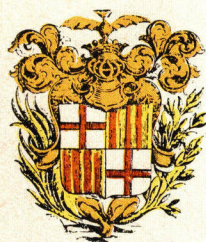
Impremta Llorenç Déu, 1626

Alexandre De Riquer, 1986

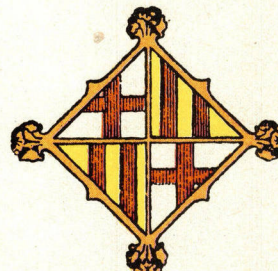
Arxiu municipal d'Història, 1920

Setge de Barcelona, 1967

Perico Pastor, 1987

Arxiu municipal, 1916

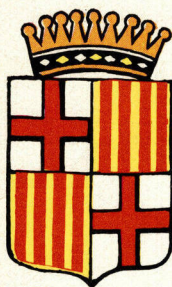
Paper higiènic Joan Claret i Fills

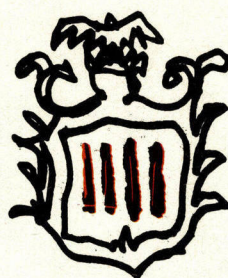
Maria Girona, 1987

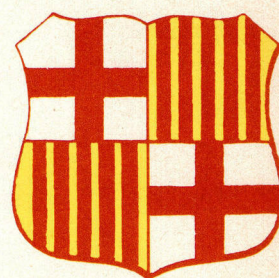
Fons arxiu I.M.H.B.

Teixits Giral, Triadó i Sagristà

Joan Hernández Pijoan, 1987

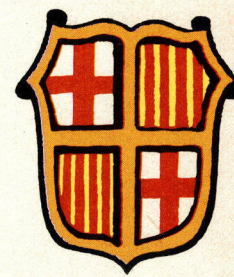
Arma del Terç

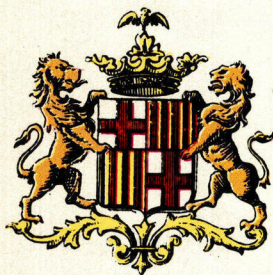
Arxiu Mas, 1909

Frederic Amat, 1987

Segell noucentista

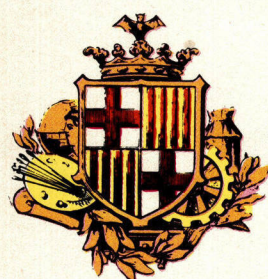
Napoleón, fotògraf, segle XIX

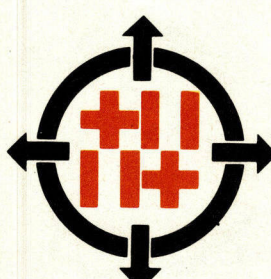
Francesc Artigau, 1987

Fons arxiu I.M.H.B.

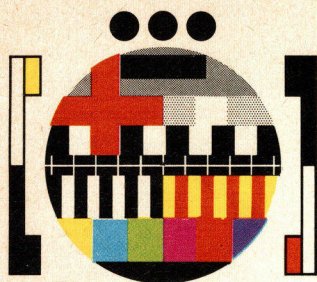
Marca de fàbrica

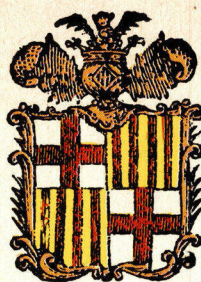
Joan Josep Tharrats, 1964

Exposició Universal, 1888

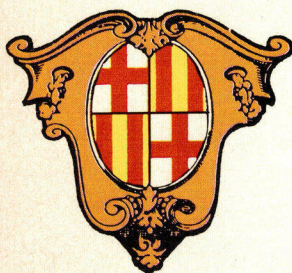
Neus Grabulosa/Rosa Mundet
(TV3), 1987

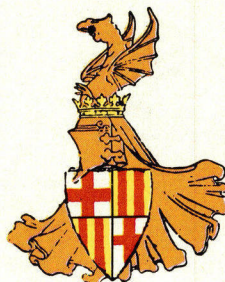
Diari de Barcelona, 1823

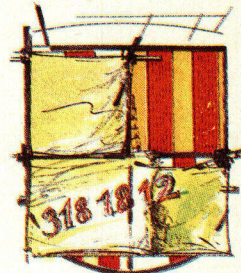
Gallardo, 1987

Josep Triadó, 1920

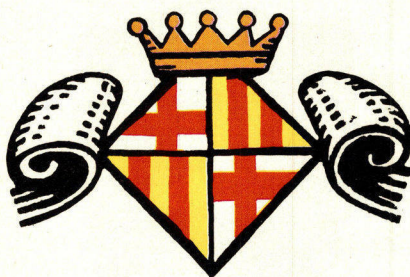
Societat d'Atracció de Forasters, 1929

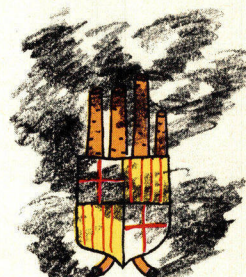
Joma, 1987

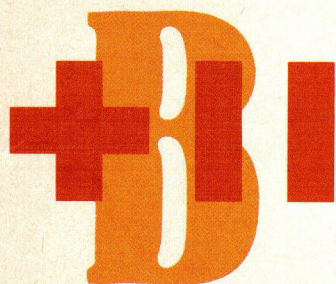
Amand Domènech, 1959

Editorial Millà, 1945

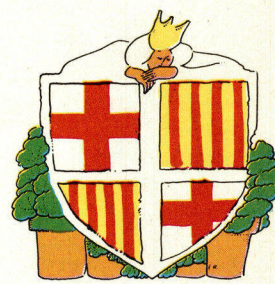
Núria Pompeia, 1987

Alberto Corazón, 1987

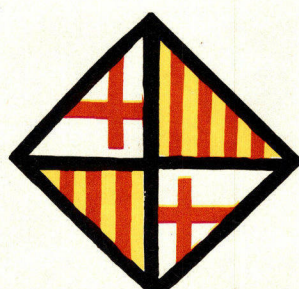
Lo Nunci, 1877

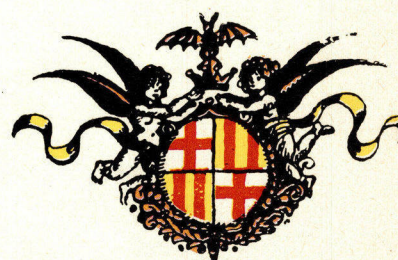
Fina Rifà, 1987

Jordi Fornas, 1987

Impremta Sebastià
i Jaume Mathevat, 1633

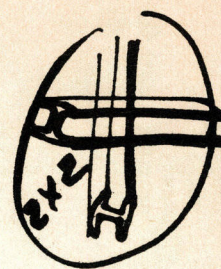
Il·lustrador noucentista anònim

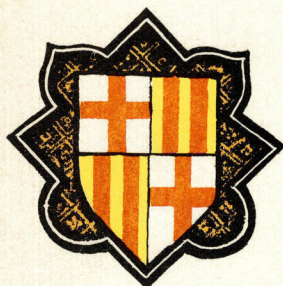
Institut Municipal d'Història, 1679

La Confiança, licors

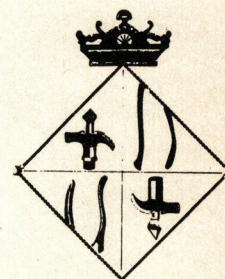
Susana Solano, 1987

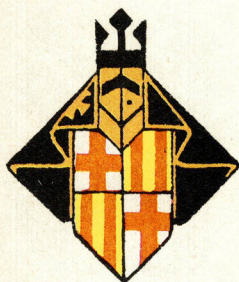
Escut municipal, 1899

Fèlix Sevilla, veler

Pep Duran, 1987

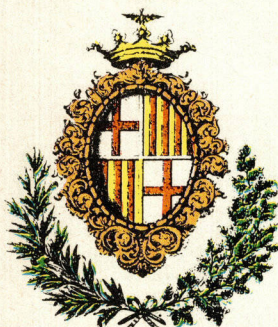
Escut municipal, 1911

Destil·leria La Perla

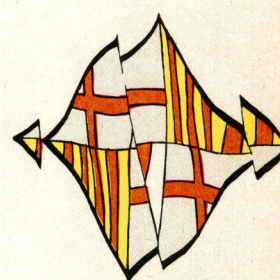
Zush, 1987

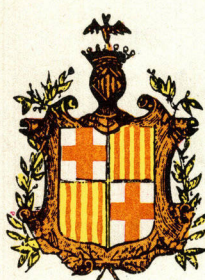
Plànol projecte de l'Eixample, 1858

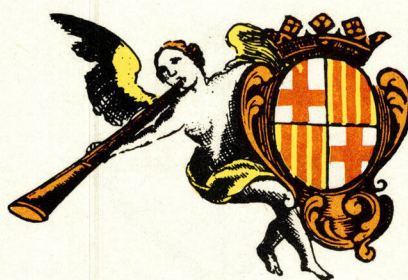
Fàbrica de Francesc Monserdà Perxer

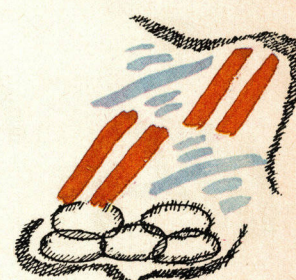
Jordi Pericot, 1987

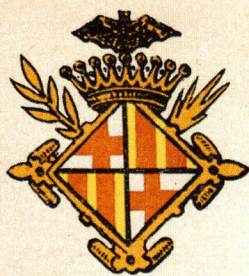
Escut municipal

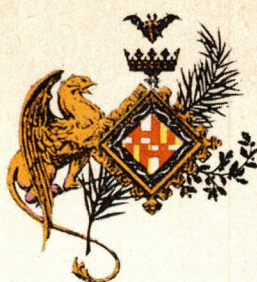
Marca de fàbrica

Esther Boix, 1987

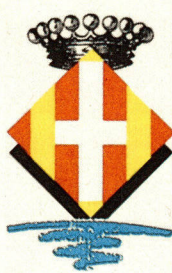
Segell municipal

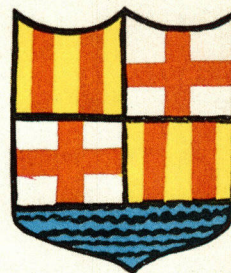
Josep Lluís Pellicer, 1890

Butlletí de la Cambra Oficial
de la Propietat, 1933

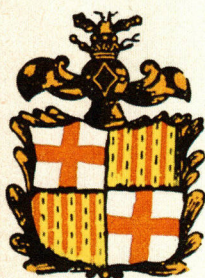
Fons arxiu I.M.H.B.

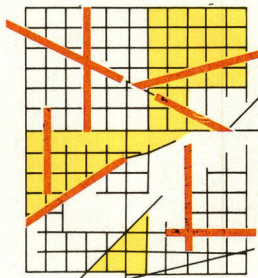
Roberto Turégano, 1987

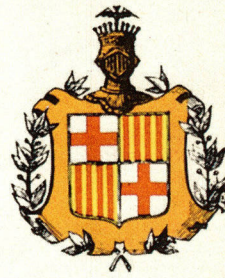
Impremta Sebastià Comellas, 1634

Prova de xilografia

Joaquim Nolla, 1987

Memòria Col·legi de Farmacèutics, 1878

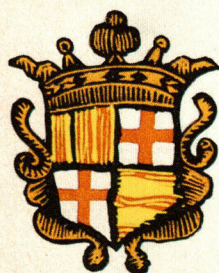
Exposició Internacional, 1929

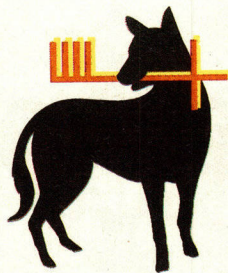
Carles Fontseré, 1945

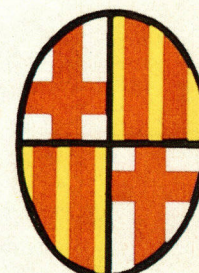
Anuari Junta Ciències Naturals, 1916

Fons arxiu I.M.H.B.

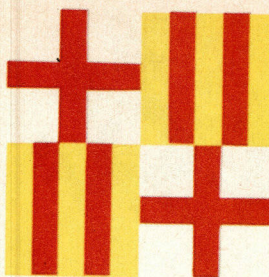
Jaume Vallcorba Plana, 1987

Butlletí Industria Tocinera, 1960

Francesc Infante, 1987

Olimpíada Popular, 1936

Neteja de Barcelona, 1936

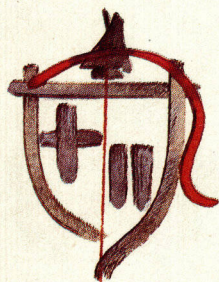
Josep Grau, 1926

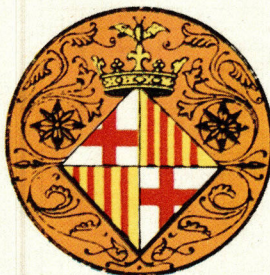
Segell municipal

Draperia Joan Serra

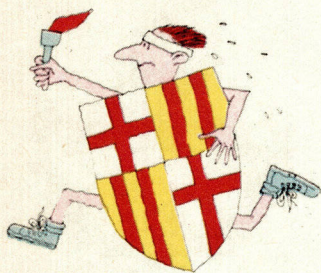
Asun Esteban, 1987

Escut heràldic municipal

Caixa de Barcelona, 1976

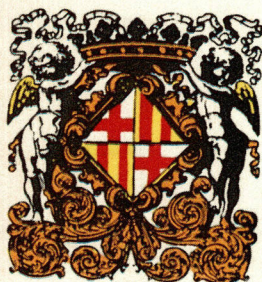
Roser Capdevila, 1987

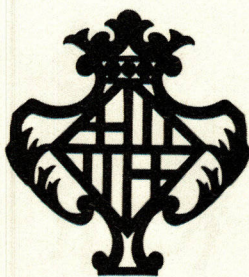
Escut heràldic municipal, 1436

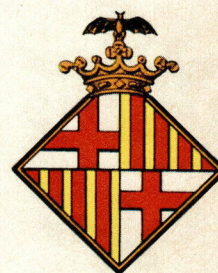
Gran hotel 4 Nacions

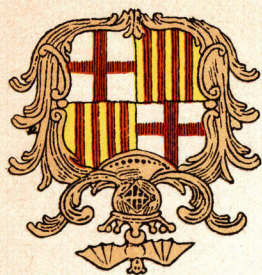
Francesc Labarta, 1919

Clau de la porta del Consell de Cent, 1373

Arròs valencià Momus

Antoni Llena, 1987

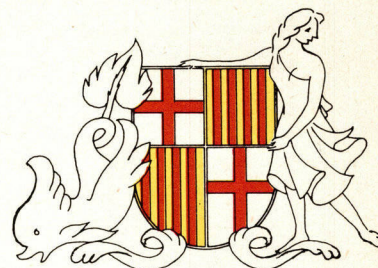
Segell socors per la vaga, 1914

Mario Eskenazi, 1987

El repartidor del Diari de Barcelona

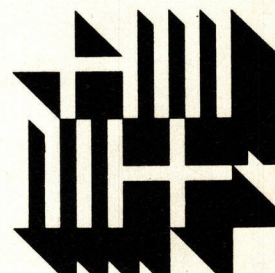
Evarist Mora, 1987

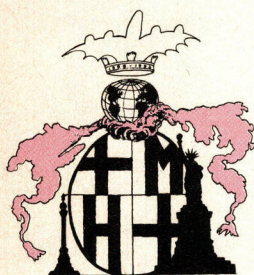
Perejaume, 1987

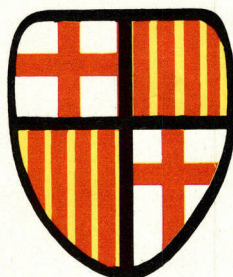
Segell del Foyer du Français
Antifasciste, 1937

José María Cruz Novillo, 1987

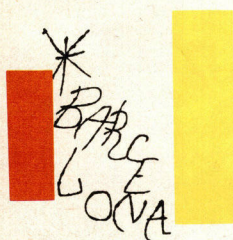
Honeymoon Miralda
Project, 1986-1992

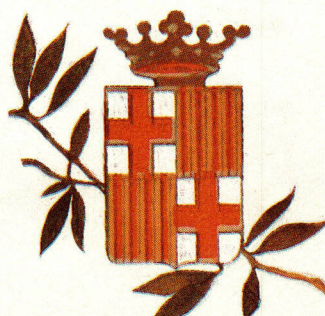
Segell de la Constitució
de la Mancomunitat, 1907

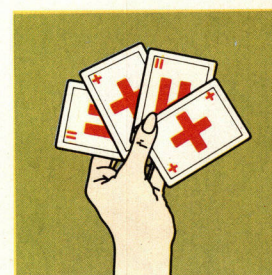
Carlos Rolando, 1987

Joan Miró, Sèrie Barcelona, 1972-73

Targeta nadalenca "El vigilante"

Sarsanedas/Azcunce, 1987

Diari de Barcelona, 1824

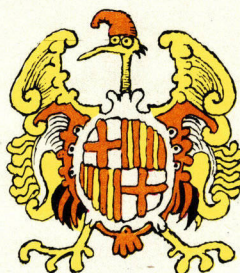
Pavla Reznickova, 1987

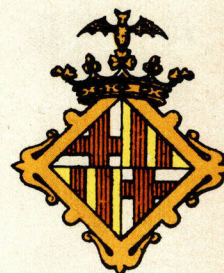
Escut municipal

Guia de Barcelona

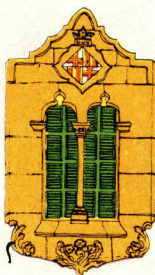
Fernando Krahn, 1987

Alcaldia municipal

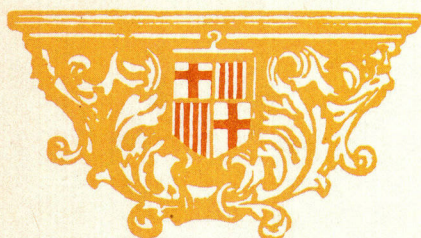
Nandu, 1923

Aurora Altisent, 1987

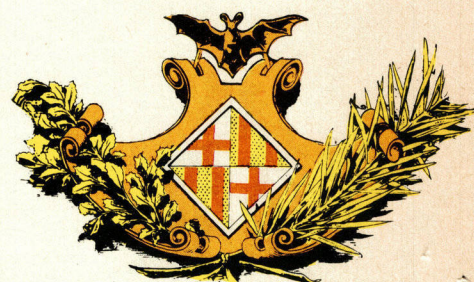
Escut gòtic de la capella municipal

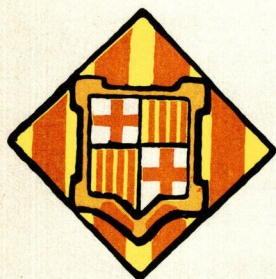
La Renaixensa, 1876

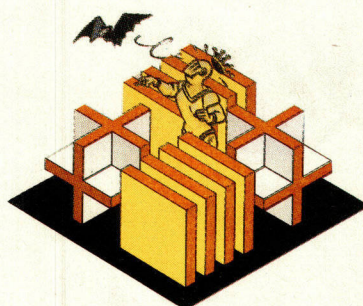
Il·lustrador anònim, 1914

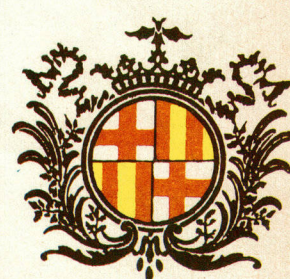
Escut municipal

L'art del pagès, 1912

Roger Subirachs, 1987

Escut municipal, 1929

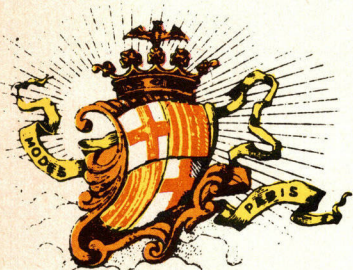
Xocolates Joan Guardia, 1888

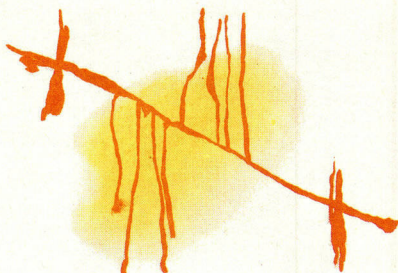
Josep Guinovart, 1987

Fons Arxiu Municipal d'Història

Casa Modes París

Rafael Bartolozzi, 1987

Prova de xilografia

Indústria Ròmul Bosch i Alsina

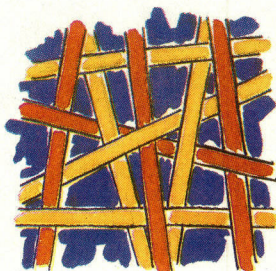
Erwin Bechtold, 1987

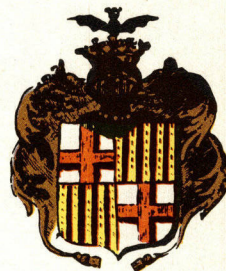
Copa Barcelona d'Automòbils, 1911

Aigua oxigenada Foret

Robert Llimós, 1987

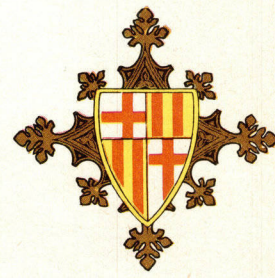
Prova de xilografia

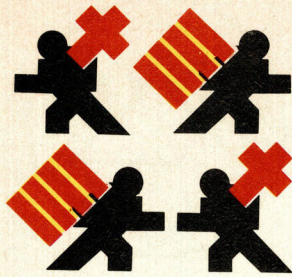
Barcelona Convention Bureau, 1987

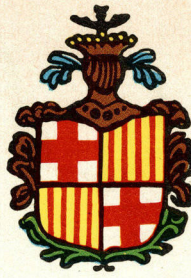
Miquel Barceló, 1987

Fons Arxiu Municipal d'Història

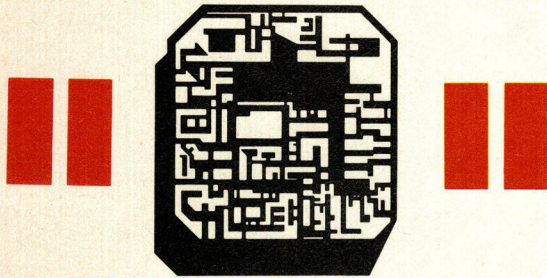
Alfons Sostres, 1987

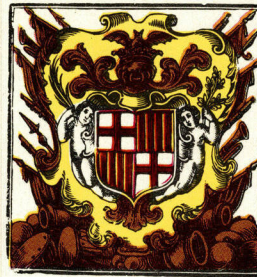
Diari de Barcelona, 1825

Lluïsa Jover, 1987

Ricard Badia, 1987

Biblioteca arxiu municipal, 1997

Pilarin Bayés, 1987

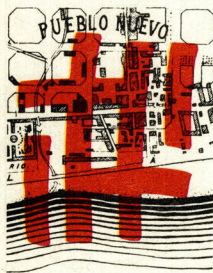
Arcadi Moradell, 1987

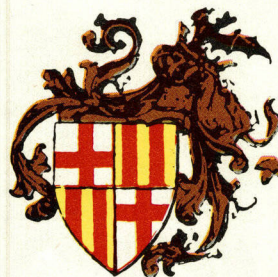
Fira Concurs Agrícola, 1898

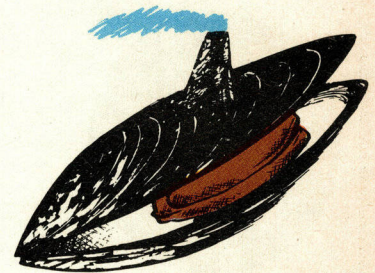
Manuel Moliné, 1896

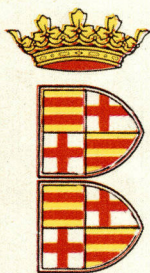
Josep M. Vallbona, 1987

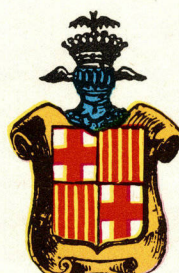
Anuari estadístic, 1918

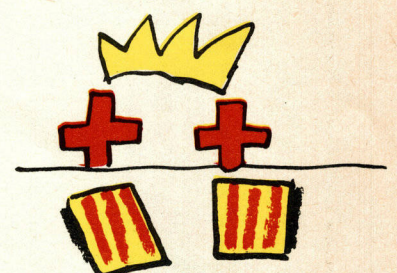
Guillem Cifré, 1987

Pablo Martín, 1987

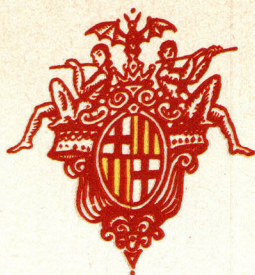
Diari de Barcelona, 1856

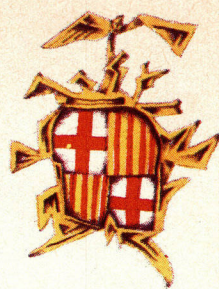
Javier Mariscal, 1987

Alcaldia constitucional

Associació de música Da Càmera, 1918

Eduard Arranz Bravo, 1987

Escut municipal

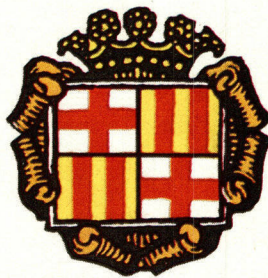
Botelleria Modesto Casademunt

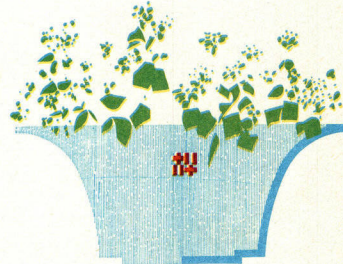
Modest Cuixart, 1987

Escut municipal

Pastisseria Esteve Riera

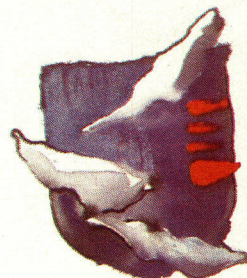
Manuel de Solà-Morales
(Moll de la Fusta), 1984

Segell municipal

Ràdio Barcelona, 1924

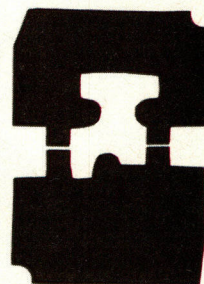
Baruj Salinas, 1987

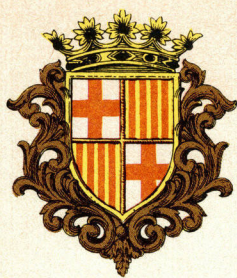
Escut municipal

Foment de la sardana

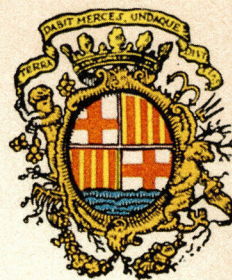
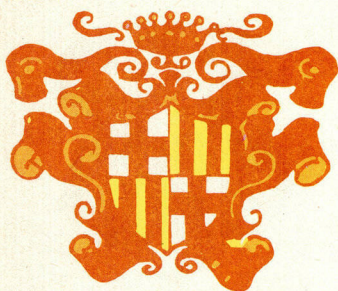
Eduardo Chillida, 1987

Impremta Subirana

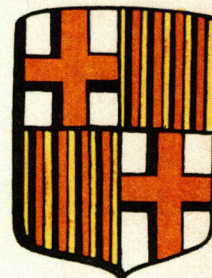
Tomàs Vellvé, 1968

Butlletí Cambra
de Comerç i Navegació, 1930

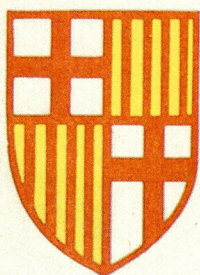
Segell Socors per la Vaga, 1914

Víctor Vilaseca, 1987

La Rondalla, 1874

Segell commemoratiu
del monument a Mossèn Cinto, 1914

Rosa Maria Aran, 1987

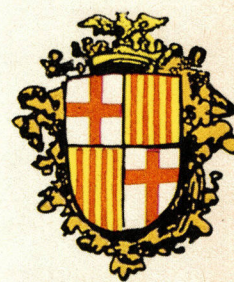
Geografia de Catalunya, 1923

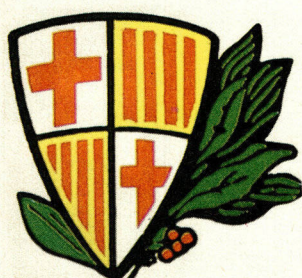
Congrés Europeu d'Ex-libris, 1958

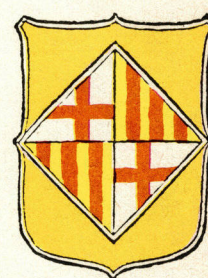
Toni Miserachs, 1987

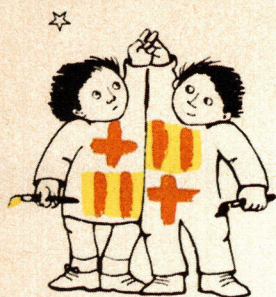
Les Festes de Barcelona, 1871

Segell per la Diada
de la Llengua Catalana, 1917

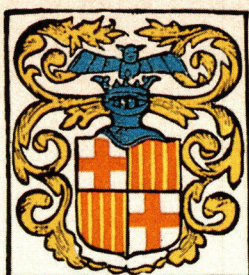
Claret Serrahima, 1987

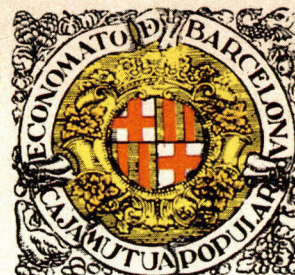
Impremta Esteve Liberòs, 1630

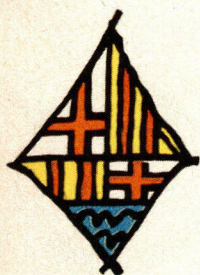
Maria Rius, 1987

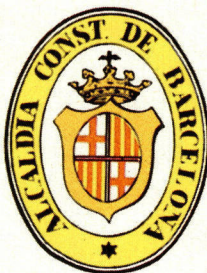
Escut municipal, 1723

Economat Mútua Popular, 1932

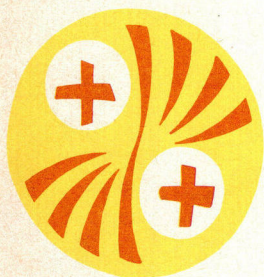
Anton Van den Wyngaerde, 1563

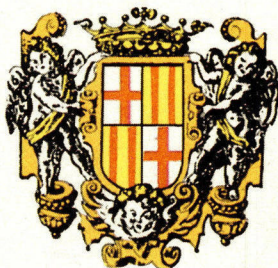
Alcaldia constitucional

Exposició Universal, 1888

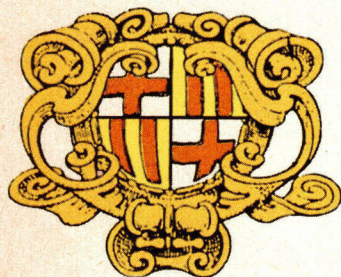
Picanyol, 1987

Consell municipal, 1921

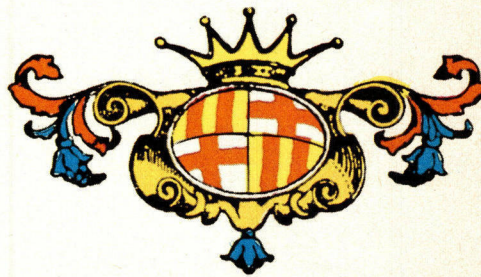
Fira del Llibre de Barcelona

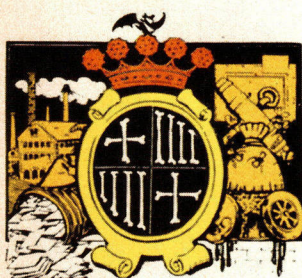
Joaquim Renart, 1920

Exposició municipal, 1911

Olis Josep Altimir

Josep Costa Ferrer, "Picarol", 1906

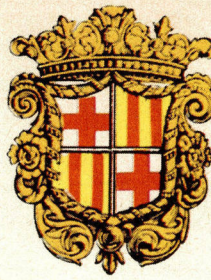
Alcaldia constitucional

Associació de Cultura Musical

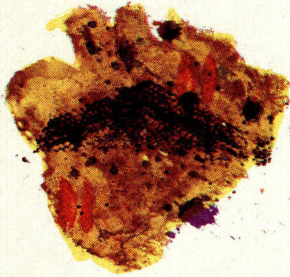
Feliu Elias, 1933

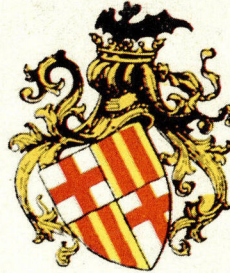
Fons Arxiu Municipal d'Història

Pere Duran, 1987

Daniel Argimon, 1988

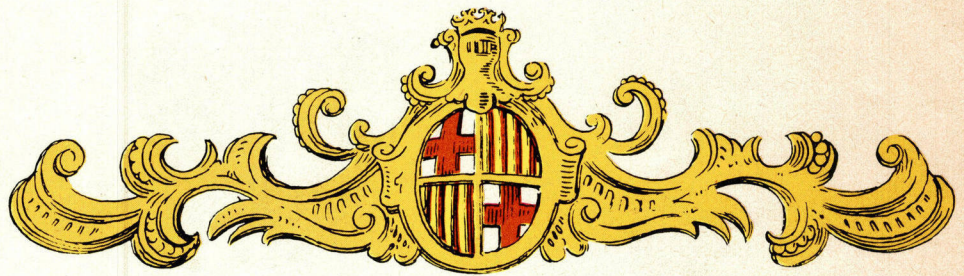
Fons Arxiu Municipal d'Història

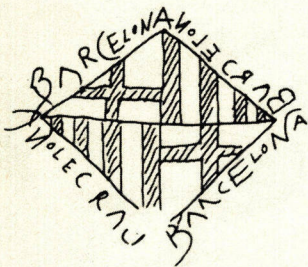
Onèsim Colavidas, 1987

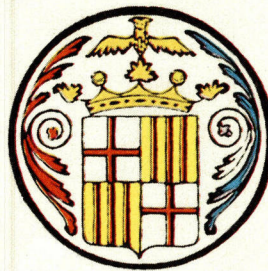
Jordi Vila Rufas, 1987

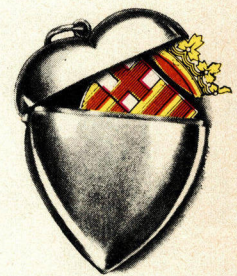
Miguel Pedraza, 1947

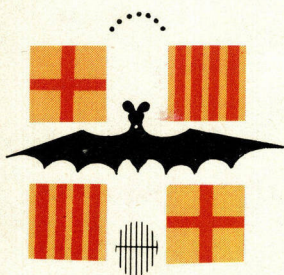
Eduardo Arroyo, 1988

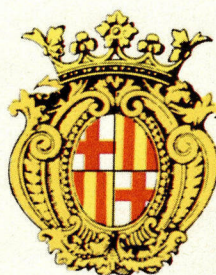
Fons Arxiu Municipal d'Història

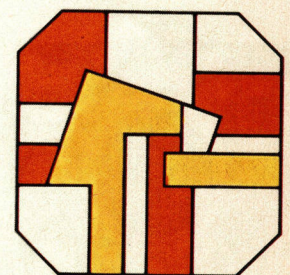
Pilar Villuendas/
Josep Ramon Gómez, 1985

Bruno Munari, 1988

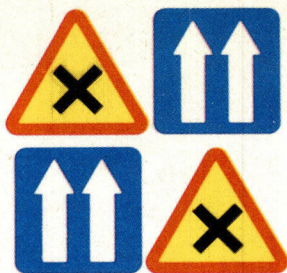
Fons Arxiu Municipal d'Història

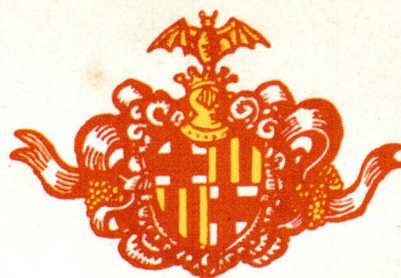
Josep M. Mir, 1988

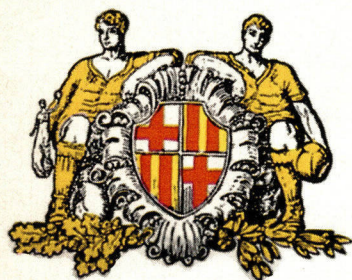
Plànol-guia de Barcelona, 1926

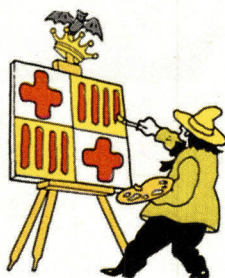
Josep Solà, 1987

Escut municipal noucentista

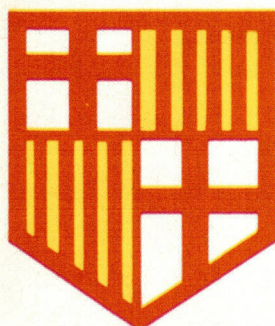
Butlletí del C.F.Barcelona, 1921

Josep Maria Madorell, 1987

Escut municipal

La Renaixensa, 1876

Mercè Llimona, 1987

Escut municipal, 1936

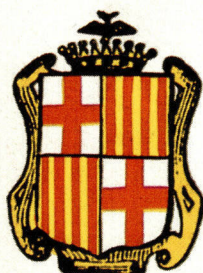
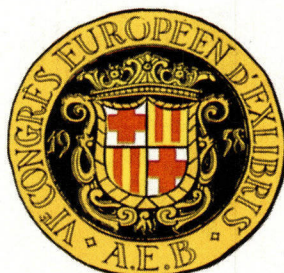
Diari de Barcelona, 1814

Lluís Labarta, 1911

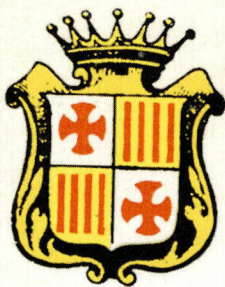
Escut municipal, 1966

Vinyeta tipogràfica
de la Fundició Richard Gans

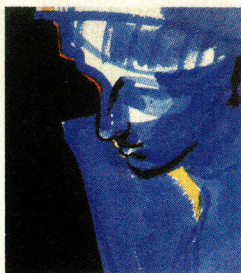
Daniel Meyer, 1958

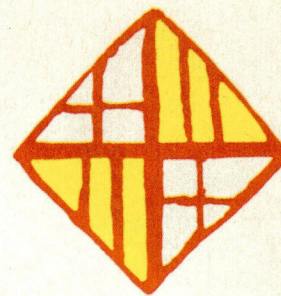
Escut municipal, segle XIX

Paper de fumar P. Ayné, 1890

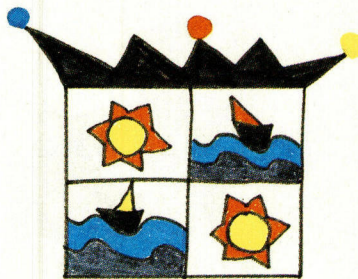
Juan Navarro Baldeweg, 1988

Fons Arxiu Municipal d'Història

Fàbrica de teixits Antoni Casas i Bas, segle XIX

Silvia Gubern, 1988

Fons Arxiu Municipal d'Història

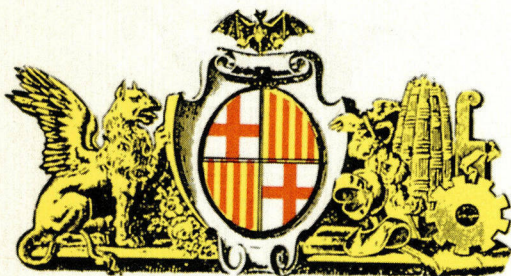
La Barcelonesa, segle XIX

Jordi Pablo, 1988

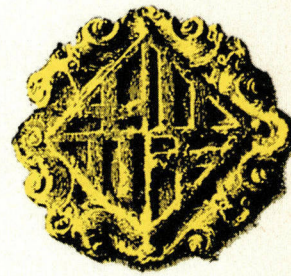
Guia Merino, 1949

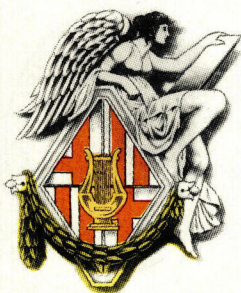
Fàbrica de teixits Mitjans, SA

Vinyas, 1988

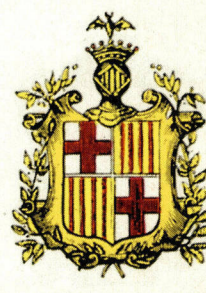
Fons Arxiu Municipal d'Història

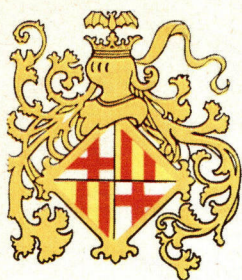
Gran Teatre del Liceu

Daniel Giralt-Miracle, 1988

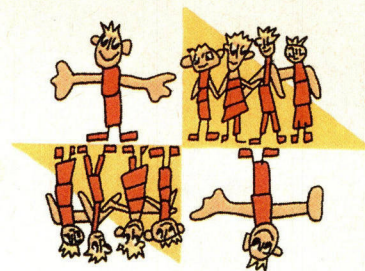
Fons Arxiu Municipal d'Història

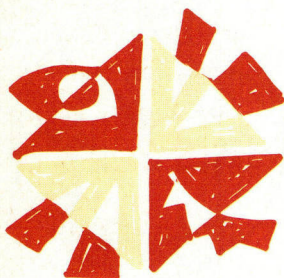
Llorenç Brunet, 1910

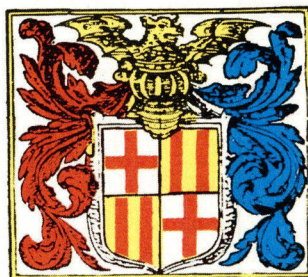
Ex-libris F. Taxonera

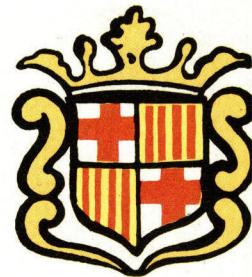
Isa Feu, 1987

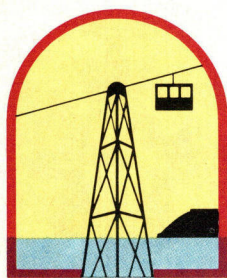
Pepino García, 1988

Impremta Jacint Andreu, 1679

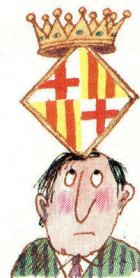
Lola Anglada

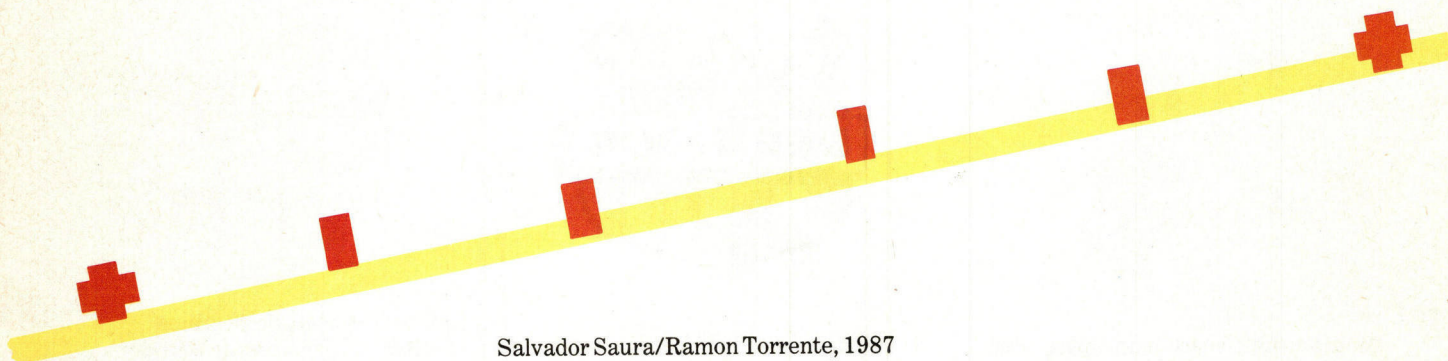
Loni Geest i Tone Hoverstad, 1988

Guia de la ciutat, 1929

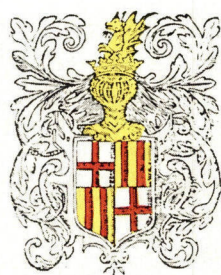
Francesc Vila Rufas, "Cesc", 1987

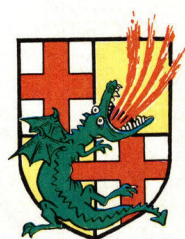
Salvador Saura/Ramon Torrente, 1987

Xavier Olivé, 1988

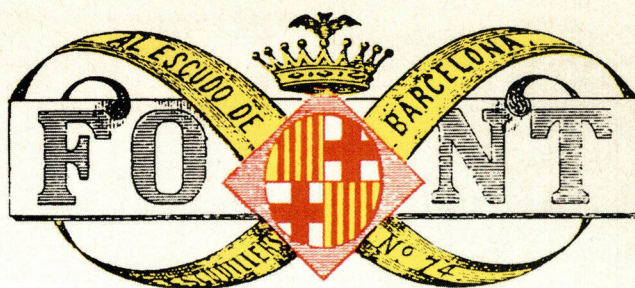
Impremta de Jaume Mathevat, 1642

Lluísot, 1988

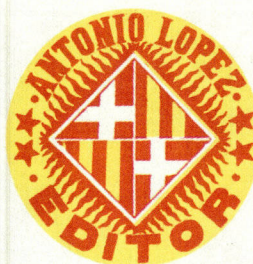
Medalla del Govern Civil, 1946

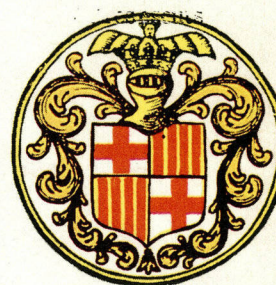
Modes i Confeccions Font

Escut municipal, segle XIX

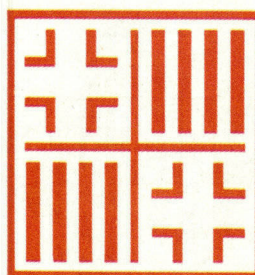
Antoni López, editor

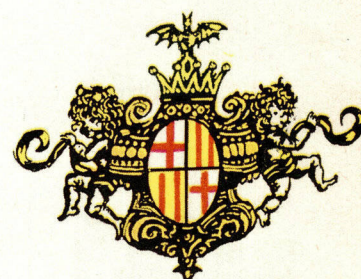
Fons Arxiu Municipal d'Història

Mútua de funcionaris municipals, 1961

Hotel Barcelona

Escut d'una escriptura notarial

Mútua de funcionaris municipals, 1893

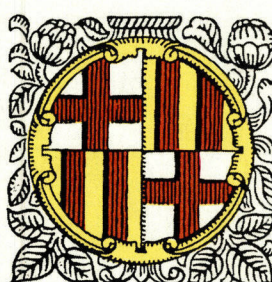
Enderros Trillas i López, SA

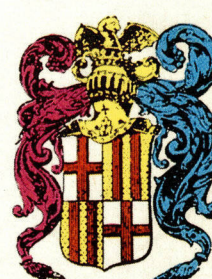
Moneda de plata de 28 grams
del temps dels comtes de Barcelona

Escut municipal, segle XIX

Fàbrica de papers
de tina Vidua de W. Guarro

Fons Arxiu Municipal d'Història

Il·lustrador desconegut

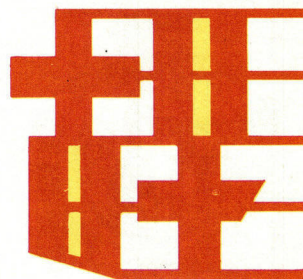
Josep Babiloni,
Diari del Taxi, 1988

Fira de Barcelona, 1929

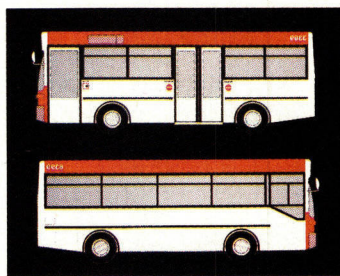
Max, 1988

Associació de Música de Barcelona

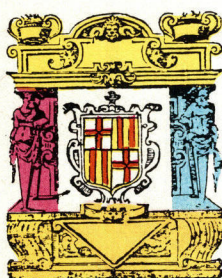
Ex-libris Llibreria Batlle

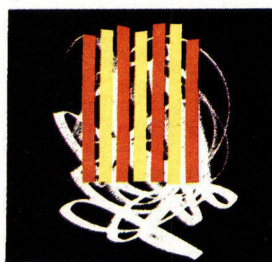
Lluís Morillas (Transatlàntic), 1988

Gremi de Forners de Barcelona

Impremta Sebastià i Jaume Mathevat, 1630

Daniel Gil, 1988

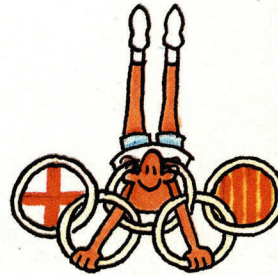
Hotel Espléndido, 1949

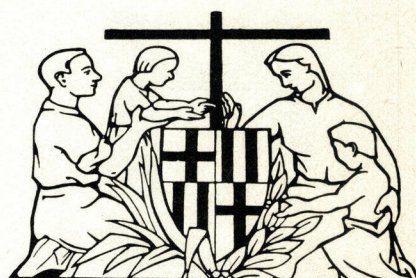
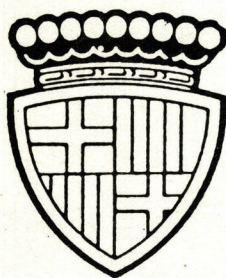
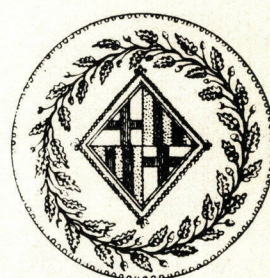
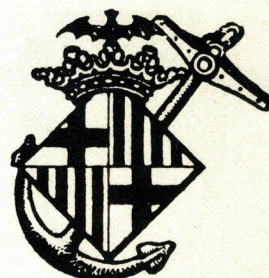
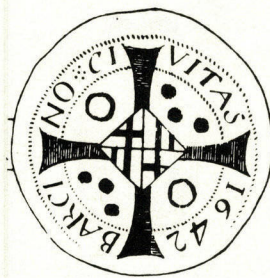
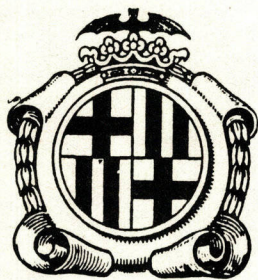
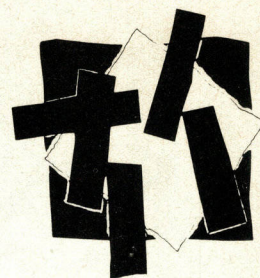
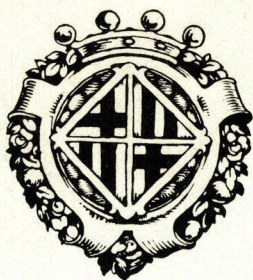
Memòries d'Agricultura i Arts, 1915

Jaume Perich, 1987

Nando, 1987

“El centenari de l'Exposició Universal del 88 és una bona ocasió per a aquesta síntesi perquè, directa o indirectament, aquell esdeveniment fou un dels punts decisius en la transformació moderna de la ciutat. Hom ha dit moltes vegades que l'Exposició del 88 i la del 29 foren motors de dues arrencades urbanístiques i que els pròxims Jocs Olímpics prometen fer un paper

semblat. Em sembla que l'afirmació és certa, malgrat l'excessiva simplicitat en la interpretació dels fenòmens físics, socials i polítics de la vida urbana. I si és certa, la imminència dels Jocs encara acaba d'arrodonir la unitat de la successió de textos i l'interès de donar-hi una comprensió de certa transcendència.”

Del pròleg d'Oriol Bohigas

Barcelona 1888-1988

La construcció d'una ciutat

Un llibre de Jaume Fabre i Josep Maria Huertas, amb fotografies de Joan Guerrero, en 36 fascicles col·leccionables que el suplement dominical del Diari de Barcelona obsequiarà cada diumenge a partir del 10 d'abril

Diari de Barcelona

Vaixells de Paper

El passat i el present de la premsa a Catalunya són el tema central de **VAIXELLS DE PAPER**, una nova col·lecció de caràcter divulgatiu editada per la Diputació de Barcelona i el Col·legi de Periodistes de Catalunya. Una col·lecció on el món de la premsa i els periodistes són l'autèntica notícia.

Els dos primers títols ja són a les llibreries:

1 La premsa a Catalunya JAUME GUILLAMET

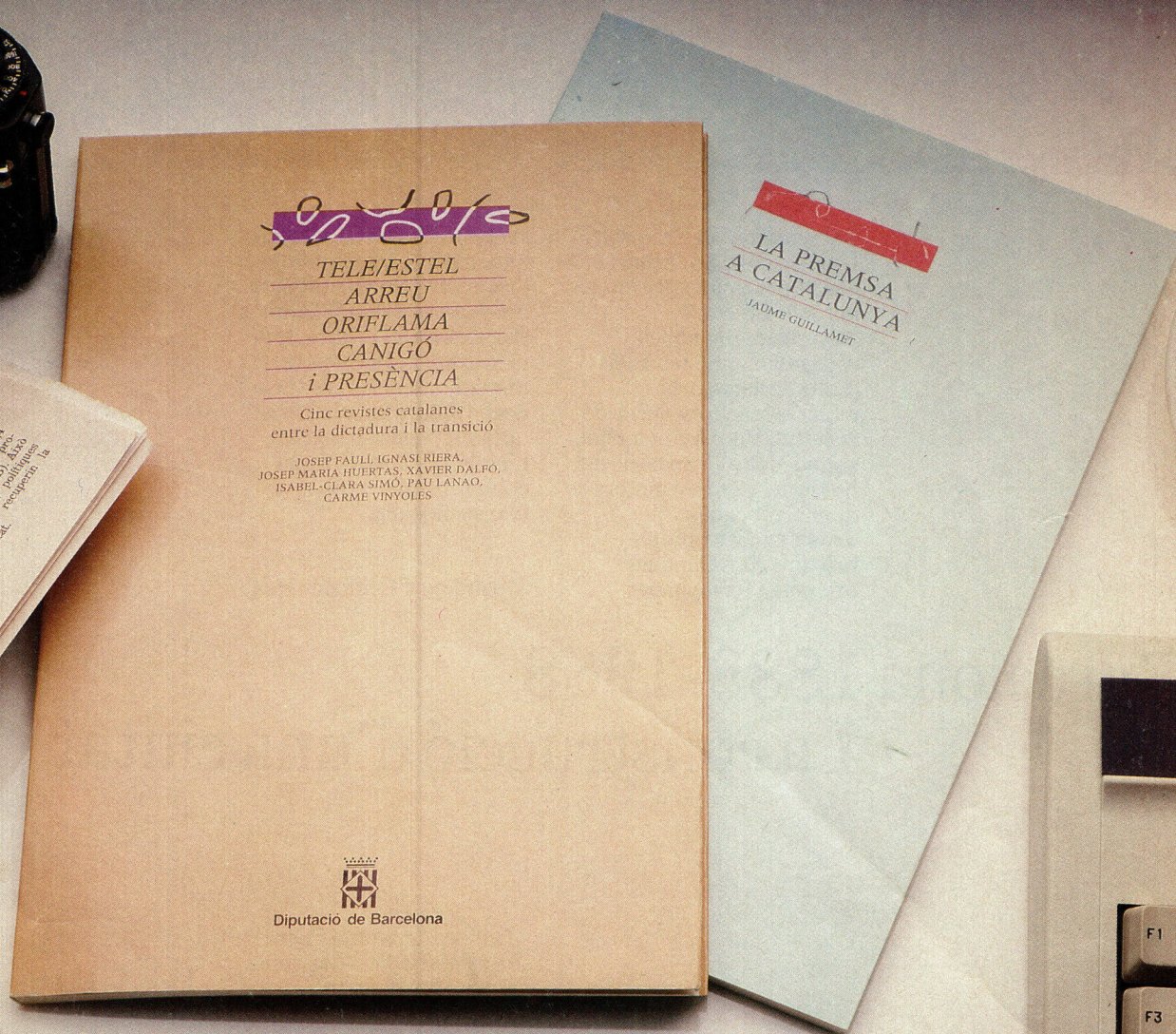
Una síntesi informativa que descriu i analitza la situació actual dels mitjans de comunicació escrits a Catalunya.

2 Tele/Estel, Arreu, Orifloma, Canigó i Presència

Cinc revistes Catalanes entre la dictadura i la transició.

JOSEP FAULÍ, IGNASI RIERA, JOSEP M. HUERTAS, XAVIER DALFÓ, ISABEL-CLARA SIMÓ, PAU LANAO I CARMÉ VINYOLES.

Cinc revistes catalanes ben diferents, però amb un propòsit comú: recuperar la normalitat perduda durant els anys del franquisme.

Diputació de Barcelona

Diputació de Barcelona

